BİLECİK ŞEYH EDEBALİ ÜNİVERSİTESİ
İNSAN VE TOPLUM BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI
(2022 - 2023) Ders Bilgi Formu

Ders Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S
Çağdaş Türk Lehçeleri II	TDE342	6	2 + 0	3,0	Seçmeli

Birim Bölüm	Türk Dili ve Edebiyatı - Lisans (Yüze yüze.)
Amaç	"Çağdaş Türk Lehçeleri II" dersinin amacı, öğrencilerin çağdaş Türk lehçeleri üzerindeki bilgi ve analiz düzeylerini ileri seviyeye taşımaktır. Bu ders kapsamında, birinci dönemde edinilen temel bilgilerin üzerine inşa edilerek, seçilmiş lehçelere ait özgün metinlerin çözümlenmesi, gramer yapılarının derinlemesine incelenmesi ve karşılaştırmalı dil çözümlemeleri yapılması hedeflenmektedir. Ayrıca öğrencilerin, Türk dünyasındaki dil birliği, yazı dili farklılıkları ve iletişim sorunları gibi güncel konular üzerine eleştirel düşünme becerileri kazanmaları amaçlanmaktadır.
Ders İçeriği	Bu ders, Çağdaş Türk Lehçeleri I dersinde edinilen temel bilgilerin üzerine inşa edilerek, belirli lehçeler üzerine derinlemesine analizler yapılmasını hedefler. Azerbaycan, Kazak, Kırgız, Özbek, Uygur ve Türkmen Türkçelerine ait özgün metinler üzerinden ses bilgisi, biçim bilgisi, sözdizimi ve söz varlığı açısından ayrıntılı çözümlemeler yapılır. Türkiye Türkçesi ile diğer lehçeler arasındaki dilsel farklar örneklerle değerlendirilir. Yazı dili farklılıkları, alfabe sorunları ve karşılıklı anlaşılırlık meseleleri tartışılır. Ayrıca Türk dünyasında ortak iletişim dili arayışları ve çağdaş dil politikaları da ele alınır. Öğrencilerin metin okuma, çeviri ve karşılaştırmalı dil çözümleme becerileri geliştirilir.
Ders Kaynakları	Ercilasun, Ahmet Bican. Türk Lehçeleri Grameri (Giriş – Ses Bilgisi). Akçağ Yay., 2007., Demir, Nurettin & Yılmaz, Emine. Türk Lehçeleri El Kitabı. Grafiker Yay., 2004., Özkan, Mustafa. Türk Dünyası ve Çağdaş Türk Lehçeleri. Bilge Kültür Sanat Yay., 2011., Johanson, Lars & Csató, Éva Á. (Eds.). The Turkic Languages. Routledge, 1998. , Hasanoğlu, Naci. Karşılaştırmalı Türk Lehçeleri. Gazi Kitabevi, 2012.

Hafta	Konu
1	Dersin tanıtımı, I. dönemin kısa tekrarı, metodoloji
2	Azerbaycan Türkçesi: Fonetik ve morfolojik özellikler
3	Azerbaycan Türkçesi: Özgün metin okuma ve çözümleme
4	Kazak Türkçesi: Dil yapısı, gramer ve alfabe özellikleri
5	Kazak Türkçesi: Metin çözümlemeleri ve Türkiye Türkçesi ile karşılaştırma
6	Kırgız Türkçesi: Temel dil özellikleri ve özgün metin çözümlemeleri
7	Özbek Türkçesi: Fonetik ve biçimbilimsel yapı, alfabe kullanımı
8	Ara Sınav
9	Özbek Türkçesi: Özgün metin çözümlemesi ve Türkiye Türkçesi ile karşılaştırma
10	Uygur Türkçesi: Tarihi, yazı dili gelişimi ve dilsel özellikler
11	Uygur Türkçesi: Metin analizi
12	Türkmen Türkçesi: Fonetik, morfolojik yapı ve örnek metin
13	Lehçeler arası karşılaştırmalar ve ortak Türkçe tartışmaları
14	Final

Program Çıktıları	
1	Türk edebiyatı ve edebiyat tarihi, Türk lehçeleri-alfabeleri Türkiye Türkçesi, Osmanlı Türkçesi, Eski Anadolu Türkçesi ve yazılı (Eski ve Yeni Türk Edebiyatı) ve sözlü (anonim edebiyat, âşık edebiyatı, tekke tasavvuf edebiyatı) edebi geleneklerle ilgili ileri düzeyde, güncel teorik ve uygulamalı bilgilerine sahiptir.
2	Disiplinler arası bir farkındalıkla alanıyla ilgili akademik araştırmalar gerçekleştirir.
3	Türk Dili ve Edebiyatı Programında kullanılan ve güncel bilgileri içeren ders materyallerini, araştırma metotlarını, bilgi ve teorilerini; eğitim-öğretim, araştırma ve kamusal hizmet alanlarında uygular
4	Alanı ile ilgili uygulamalarda karşılaşılan ve öngörülemeyen karmaşık faaliyetlerin yürütülmesinde bireysel veya ekip üyesi olarak sorumluluk alır.
5	Alanı ile ilgili edindiği bilgi ve becerileri sosyal/kültürel/ekonomik katma değeri olan düşünceye/yaklaşıma/ürüne dönüştürülmesi hususunda sorumluluk alır.
6	Alanında edindiği ileri düzeydeki bilgi ve becerileri eleştirel bir yaklaşımla değerlendirir.
7	Öğrenme gereksinimlerini belirleyerek öğrenme hedefleri doğrultusunda kendisinin ve sorumluluğu altındaki kişilerin performanslarının geliştirilmesine yönelik faaliyetleri planlar ve yönetir
8	Eğitimi boyunca edindiği bilgi ve becerilerle yaşam boyu öğrenmeye yönelik bir motivasyon ve tutum geliştirir.
9	Alanı ile ilgili konularda düşüncelerini ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini nicel ve nitel verilerle destekleyerek uzman olan ve olmayan kişilerle paylaşır.
10	Alan ile ilgili konularda ilgili kişi ve kurumları bilgilendirebilme, düşünceleri ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini yazılı ve sözlü olarak aktarır
11	Toplumsal sorumluluk bilinci ile yaşadığı sosyal çevre için proje ve etkinlikler düzenler ve bunları uygular.
12	Alanıyla ilgili yaptığı araştırmalarda bilgi ve bilişim teknolojilerini etkili bir şekilde kullanır.
13	Alan ile ilgili verilerin toplanması, yorumlanması, uygulanması ve sonuçlarının duyurulması aşamalarında toplumsal, bilimsel, kültürel ve etik değerlere uygun hareket eder.
14	Türk kültürü, dili ve edebiyatıyla ilgili güncel problemlere bireysel çalışmalarıyla veya bir ekibin üyesi olarak çözümler üretir ve ürettiği çözümleri alan uzmanlarla paylaşır.
15	Eleştirel düşünme, akademik yazım ve sunum konularında temel becerilere sahiptir

Ders Öğrenme Çıktısı - Program Çıktıları (1 -5 Puan Aralığı)

Ders Öğrenme Çıktısı	PÇ 1	PÇ 2	PÇ 3	PÇ 4	PÇ 5	PÇ 6	PÇ 7	PÇ 8	PÇ 9	PÇ 10	PÇ 11	PÇ 12	PÇ 13	PÇ 14	PÇ 15
Ortalama Değer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

https://ebs.bilecik.edu.tr/pdf/dersbilgigetir/331759